

Beleidsplan

Stichting Koorschool Noord-Nederland

2021-2026

RGC
Roden
Girl Choristers

1. Inleiding

De Stichting Koorschool Noord-Nederland is het organisatorische kader voor de Roden Girl Choristers. De Koorschool heeft momenteel alleen een opleiding en een koor van meisjes. In dit beleidsplan staat beschreven wat het unieke van de opleiding en het koor is, welke doelen we onszelf stellen en hoe we deze willen bereiken. Dat doen we vanuit de volgende missie en visie.

Missie

Stichting Koorschool Noord Nederland maakt zich sterk voor de ontwikkeling van jong vocaal talent. De koorschool kiest daarbij als basis voor de Anglicaanse traditie van jongens- en meisjeskoren zoals die al decennialang in Engelse kathedralen en colleges te horen zijn.

Visie

De koorschool wil een opleiding bieden waarin kinderen en jongeren met plezier en op hoog niveau leren zingen. Door op muzikaal gebied het beste uit zichzelf te halen doen zij zelfvertrouwen op, door samen te zingen en concerten te geven kan een sterke onderlinge band ontstaan. Het streven is om met het koor een semiprofessioneel niveau te bereiken, waardoor concerten binnen en buiten Nederland mogelijk zijn, in samenwerking met professionele koren en instrumentalisten.

Dit beleidsplan

Doordat het koor gericht is op kinderen en jongeren staat ontwikkeling centraal in het beleidsplan. Dat slaat op muzikale ontwikkeling, maar ook op persoonlijke ontwikkeling. De koorleden, in de Engelse traditie choristers genoemd, krijgen in hun tijd bij het koor steeds een andere rol en nieuwe verantwoordelijkheden. Het niveau van het koor vraagt daarbij een grote betrokkenheid van choristers en hun ouders. Deze aanpak levert niet alleen prachtige muziek op, maar brengt het koor en hun ouders ook op bijzondere plekken in binnen- en buitenland en biedt de kans om samen een gezellige tijd te beleven. Dat is wat bedoeld wordt met het motto van het koor 'Where friends commit to quality'.

De strategie voor de komende vijf jaar is uitgewerkt in dit beleidsplan onder de hoofdstukken Kwaliteit, Onderscheidend, Ontwikkelingsgericht en Betrokken. De komende jaren zal het accent op muzikale ontwikkeling nog sterker zijn dan anders. Het koor neemt in 2021 afscheid van veel ervaren choristers en is vóór de coronatijd juist in de jongste categorieën sterk gegroeid. Tegelijkertijd heeft dit koor anderhalf jaar lang maar beperkt kunnen repeteren en optreden. Met dit jonge koor gaan we daarom een periode tegemoet van bouwen en versterken. Dit geldt voor de individuele stemmen, voor de onderlinge band én voor de organisatie van het koor.

2. Kwaliteit

Kwaliteit is bij de koorschool op verschillende niveaus van belang: kwaliteit van de opleiding, kwaliteit van uitvoeren, kwaliteit van de organisatie.

Kwaliteit van de opleiding

De opleiding is er op gericht om iedereen uitdaging te bieden op haar eigen niveau. Het bestaande model met ontwikkelingsstappen van cymbalist tot chorister en mogelijk solist is daarvoor uitermate geschikt en blijven we hanteren. Dit wordt nader beschreven onder het hoofdstuk 'Ontwikkeling'.

Een goede opleiding begint met een gezonde instroom. We blijven ons daartoe richten op Groningen en Roden als opleidingsplaatsen. De komende jaren besteden we extra aandacht aan de relaties in Roden en omgeving via de basisscholen en het netwerk van muzikaal Noordenveld. We streven naar twee natuurlijke instroommomenten per jaar middels open lessen. Het streven is om gemiddeld zes nieuwe leerlingen per jaar aan de cymbalistenopleiding te laten starten. Dit aantal is gebaseerd op de ervaring dat ongeveer de helft van de meisjes die beginnen aan de opleiding de hele koortijd van ongeveer tien jaar bij de Roden Girl Choristers blijven. Op deze wijze bereikt het koor een omvang van 30 choristers met een evenwichtige leeftijdsopbouw, continue aanwas en natuurlijk een continue uitstroom van zeer ervaren jongvolwassen zangeressen.

Eén van de manieren om muzikaal te blijven groeien is dat iedere chorister naast de koorrepetities gedurende haar hele tijd bij de Roden Girl Choristers individuele zanglessen volgt. De artistiek leider is eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van de opleiding en de lessen. Hiertoe wordt samengewerkt met een team van professionele docenten die de choristers op verschillende momenten in hun opleiding zo veel mogelijk kunnen leren.

Tijdens de looptijd van dit beleidsplan wordt extra aandacht besteed aan de samenhang in het docententeam. Er is aandacht voor de unieke kwaliteiten van de individuele docenten en hoe deze het beste ingezet kunnen worden voor de koorschool, gegeven de ontwikkeling van het koor en de opleiding. Daarnaast wordt ruimte geboden voor onderlinge coaching en desgewenst scholing. Het doel hiervan is om binnen de koorschool met een gedragen filosofie en werkwijze te werken en deze te onderhouden.

Om regelmatig van goede impulsen te worden voorzien organiseert de koorschool elke twee jaar een reis naar Groot-Britannië om als 'visiting choir' te zingen in de kathedralen waar de Engelse koortraditie is ontstaan en leeft in de dagelijkse evensongs. Indien mogelijk organiseren we in Engeland en ook in de tussenliggende

jaren masterclasses. Deze masterclasses worden gegeven door docenten/musici die thuis zijn in de Engelse koortraditie en/of zelf op de (inter)nationale podia een geluid laten horen dat een voorbeeld kan zijn voor de choristers.

Kwaliteit van uitvoeren

Voor een hoge kwaliteit van uitvoeren vinden twee maal per week repetities plaats voor de jongste choristers en eenmaal per week voor de oudere choristers. De artistiek leider zorgt daarbij voor een programmering die uitdagend maar haalbaar is voor het koor. Dit wordt uitgebreider beschreven in het hoofdstuk 'onderscheidend'. Naast de opleiding is het werken met een vaste, gerenommeerde organist van groot belang voor de kwaliteit van de uitvoeringen.

Als één van de dragers van de Engelse koortraditie in Nederland willen we met onze muziek enerzijds een publiek bereiken dat de Engelse koortraditie kent en waardeert. Anderzijds is deze koortraditie toegankelijk, zodat we ook 'onervaren' luisteraars aan ons willen binden die net als onze choristers openstaan voor klassieke muziek.

Het publiek waar we ons op richten vertaalt zich naar locaties die we willen bespelen. Dat zijn om te beginnen kathedralen en kerken die bekend staan om het laten klinken van de Engelse koortraditie, zoals de Grote Bavo in Haarlem, kerken in Den Bosch en Leiden en de Martinikerk in Groningen. Daarnaast staan we open voor andere podia in Nederland waar we ons geluid kunnen laten horen aan een breed publiek. De zakelijk leider is in overleg met de artistiek leider verantwoordelijk voor het leggen en onderhouden van contacten en het maken van afspraken met deze podia. In de ontwikkeling van het koor in de periode van dit beleidsplan past een verkenning van mogelijke nieuwe podia, passend bij de ontwikkeling van het koor. Tenslotte wordt in de looptijd van dit beleidsplan verkend hoe en in welke mate aanvullend publiek bereikt kan worden via digitale kanalen/social media.

Een belangrijke impuls gaat uit van samenwerkingen met professionele producties die passen binnen onze doelstellingen en specifieke kwaliteiten. Voorbeelden hiervan uit de afgelopen jaren zijn uitvoeringen van de Mattheus Passion met diverse koren en samenwerkingen met de Nederlandse Bach Academie.

Andere hoogtepunten in de programmering zijn de tweejaarlijkse Engelandreizen. Tenslotte is een traditie opgebouwd om bijzondere producties te laten klinken in de jubileumjaren. Dit beleidsplan begint met de (door de coronacrisis verlate) uitvoering van het 20-jarig jubileum. Aan het einde van dit beleidsplan zal in 2025 het 25-jarig jubileum een nieuwe aanleiding vormen voor een bijzondere productie. In dat jaar is het voornemen om een nieuwe cdopname te maken met kerstrepertoire.

Kwaliteit van de organisatie

De dagelijkse leiding van de koorschool is in handen van een artistiek leider en een zakelijk leider. De artistiek leider is de centrale spil van de koorschool: zij is dirigent van het koor, selecteert het repertoire en stuurt een docententeam aan dat de muzikale opleiding van de choristers verzorgt. De zakelijk leider draagt in overleg met de artistiek leider zorg voor een concertagenda en de financiële kant van de concerten. Hij stuurt tevens een oudercommissie aan die eigen concerten organiseert.

Het bestuur van de SKNN bestaat uit vrijwilligers, die door ervaring in hun werkzame leven echter de koorschool kunnen besturen naar professionele normen. Belangrijke doelen daarbij zijn goed opdrachtgeverschap, lange-termijn evenwicht tussen uitgaven en inkomsten zijn daarin belangrijke doelen en behoud van de ANBI status als waarborg voor goed bestuur en waarmee donateurs en sponsors gebruik kunnen maken van fiscaal gunstige regelingen en. Daarnaast zorgt het bestuur voor een professionele uitstraling van de organisatie richting publiek, podia en ouders.

Voor een goed werkende organisatie zijn, naast het bestuur, mensen nodig voor het uitvoeren talrijke werkzaamheden, van PR tot vervoer van en naar concerten, van geluidsopnamen tot de boekhouding en van organisatie van eigen concerten tot het werven van donateurs. Voor het begeleiden van choristers bij uitvoeringen en reizen zijn twee koorouders actief, die een belangrijke rol hebben om de artistieke leiding bij dit soort activiteiten te ondersteunen en ontlasten. Om te zorgen dat de artistieke en zakelijke leiding zich kunnen concentreren op hun kerntaken is een actieve inzet van ouders en eventuele sympathisanten van het koor in koorcommissies onmisbaar.

In 2021/2022 wordt een nieuwe algemene folder en nieuwe foto's gemaakt voor geïnteresseerden in het koor. Daarnaast kunnen we er met actuele koorfoto's voor zorgen dat bij persberichten en uitingen op sociale media en posters de juiste indruk van leeftijd en samenstelling van het koor ontstaat en de actieve choristers te zien zijn.

Daarnaast worden voor de werving van nieuwe choristers korte introductiefilmjes opgenomen. Dit is een stap in verdere digitalisering van de werving en in de online aanwezigheid van RGC. Aangezien zowel de doelgroep van choristers zelf als het beoogd publiek in toenemende mate zich op het culturele aanbod oriënteert via digitale kanalen is verbetering van onze vindbaarheid en uitbreiding van ons digitale aanbod onmisbaar. Het koor is de komende beleidsperiode actief aanwezig op Facebook, YouTube en Instagram en maakt incidenteel gebruik van Twitter.

3. Onderscheidend

De koorschool kiest in de basis voor de Anglicaanse traditie van jongens- en meisjeskoren zoals die al decennialang in Engelse kathedralen en colleges te horen zijn. Dit uit zich in de repertoirekeuze, de stemvorming en heldere klank van het koor en de uitstraling van het koor.

In artistieke zin vormen evensongs en het Festival of lessons and carols met kerst de kern. We hernieuwen in de periode na corona onze vaste contacten om evensongs te laten horen op de plaatsen waar deze tot hun recht komen. De repertoireopbouw werkt toe naar een tweejaarlijks hoogtepunt, wanneer het koor naar Engeland reist om als Visiting Choir evensongs te laten klinken in de kathedralen met de mooiste akoestiek en uitstraling. De momenten waarop het koor zo'n kathedraal vult met een geluid waar deze voor lijkt te zijn gebouwd zijn onvergetelijk. De samenwerking met mensen die geboren en getogen zijn in de Anglicaanse koortraditie zorgt daarnaast voor muzikale impulsen die het koor meeneemt naar Nederland. Bij deze gelegenheden zingt het koor in toga.

Deze kern staat het zingen van andere muziek niet in de weg, terwijl deze wel moet passen bij de klank en uitstraling van het koor. Muziek die vraagt om een strakke, heldere sopraanklank zoals barokmuziek sluit hier bijvoorbeeld goed bij aan. We staan open voor muzikale uitstapjes waarin het koor zichtbaar en herkenbaar is en niet verloren gaat in een groot geheel.

We onderzoeken of een intensievere samenwerking mogelijk is met een mannenensemble, hetzij door een regelmatige afstemming van repertoirekeuze en gezamenlijke uitvoeringen, hetzij door een vaster ensemble rond het koor te organiseren zoals in het Engelse model gebruikelijk is.

4. Ontwikkelingsgericht

De koorschool richt zich op het ontwikkelen van de koorzang en van individuele stemmen door een goede opleiding, kwalitatief goede zanglessen en repetities. Hiervoor gebruiken we in de basis de methode 'Een leven lang zingen'. Daarbij doorloopt een meisje een aantal stappen waarbij steeds nieuwe uitdagingen en rollen in het koor horen die passen bij haar ontwikkeling. Deze stappen zijn:

- Cymbalist: in het eerste jaar van de opleiding leert een meisje de basis aan theoretische en zangtechnische vaardigheden. Dit gebeurt met behulp van de cymbaal.
- Opleidingskoor: vanaf het tweede jaar worden meisjes uitgenodigd om één repetitie per week bij te wonen. De individuele opleidingslessen vervolgen met aandacht voor stemvorming en andere theoretische aspecten
- Probationer: Als een meisje in de laatste fase van de opleiding terecht komt, wordt ze probationer. Dit is afhankelijk van de individuele ontwikkeling. Probationers doen mee aan alle repetities en uitvoeringen. Een probationer is tot het moment van auditie nog onderdeel van het opleidingskoor
- Chorister: Bij voldoende muzikaliteit en inzet wordt de probationer na een test chorister en daarmee onderdeel van het concertkoor.

Ervaren choristers kunnen uitgenodigd worden voor de Roden Girl Voices, die meerstemmige a capella muziek, moeilijker repertoire en soms eigen concerten uitvoeren. Een aantal choristers kan zich tenslotte ontwikkelen tot solist, die bij gelegenheid het podium krijgt om solo's en duetten uit te voeren. Niet iedere chorister kan solist worden, maar iedere chorister is wel belangrijk voor het koor – een koor van louter solisten kan immers niet bestaan. Om een kwaliteitsbrug te slaan en een RGV ensemble voor de toekomst te waarborgen zetten we voorlopig ook een Voorbereidend RGV op voor de meer ervaren zangers onder de jonge meiden.

Mogelijk ontstaat een leeftijdsopbouw met een groot aantal zeer jonge choristers en een klein aantal ervarener zangeressen. Wanneer de situatie daartoe aanleiding geeft kan naast het A-koor een juniorkoor worden samengesteld, waarin wat eenvoudiger repertoire wordt gezongen.

Bij het doorlopen van deze stappen is een goede balans tussen enerzijds prikkelen en uitdagen en anderzijds haalbare doelen, ontspanning en plezier van belang. Af en toe komen meisjes figuurlijk op hun tenen te staan om vervolgens te merken hoe geweldig het is om werkelijk nieuwe dingen te leren en meer uit jezelf te halen dan je voor mogelijk hield. Anderzijds gaat regelmatig de druk van de ketel en staat puur plezier in de muziek voorop.

Deze balans wordt door de artistiek leider in samenspraak met het bestuur bewaakt. De artistiek leider ontwikkelt hiertoe een visie op het doorlopen van de opleidingscyclus en de wijze waarop en het tempo waarin de stappen in de opleiding op het gebied van solfège, ritme en theorieontwikkeling worden gezet. De artistiek leider bespreekt deze visie met de docenten om hun input hierop mee te nemen.

Voor de ontwikkeling van een goede stem en het instuderen van repertoire is het niet voldoende om de lessen en repetities te volgen. Thuis oefenen is daarvoor onmisbaar. Dat vraagt wat van begeleiding door ouders van jonge choristers en doorzettingsvermogen van oudere choristers. De artistiek leider biedt daarvoor structuur in de vorm van oefenstof en opnames en regelmatige communicatie met choristers en ouders over de voorbereiding van repetities en lessen.

Naast muzikale ontwikkeling heeft persoonlijke ontwikkeling de aandacht in de opleiding. Door de groei van probationer naar chorister wordt al gauw een beroep gedaan op hulpvaardigheid van oudere meisjes om de nieuwe probationers de weg te wijzen in muziek, uitvoeringen en alle praktische zaken die daarbij spelen. In latere fasen van de koorperiode is de kans om leiderschapskwaliteiten te ontwikkelen, bijvoorbeeld door Head chorister, of leider van de stemgroep Cantoris of Decani te worden. Meisjes worden daarnaast uitgenodigd om feedback te geven aan elkaar of aan de artistiek leider.

5. Betrokkenheid en inzet

Alle choristers tellen voor 100% mee. Hun individuele kwaliteiten en bijdrage aan de groep worden gezien en gewaardeerd. Het medeverantwoordelijk zijn voor de groep en het resultaat leidt tot een grote betrokkenheid om met elkaar bijzondere prestaties neer te zetten. Het is een bewuste keuze van de koorschool om ambitieus te zijn – hoewel het tijd en inspanning kost om uit jezelf als zangeres te halen wat er in zit, is de beloning ook prachtig vanwege de mooie muziek, de trots en het zelfvertrouwen dat je er aan kunt ontleen en de bijzondere plekken waar het je brengt.

Het brengt met zich mee dat je een lange-termijninzet met elkaar afsprekt, mede omdat concerten ver van tevoren moeten worden geprogrammeerd (met een contract, een vergoeding en verwachtingen van de kwaliteit) en koorleden niet gemakkelijk kunnen worden gemist. Er is daardoor een onderlinge afhankelijkheid tussen de choristers onderling en tussen choristers en dirigent waarbij ze van elkaar op aan moeten kunnen. Deze wederkerigheid is echter vergelijkbaar met die van teamsporten op hoog niveau, waarbij teamgenoten ook van elkaar op aan moeten kunnen in inzet en aanwezigheid. Naast een mooie teamprestatie levert het vaak sterke onderlinge banden op tussen choristers.

In coronatijd zijn voor het onderlinge contact digitale alternatieven ontwikkeld, zoals het platform Gather Town. Als dat behulpzaam is om ook in gewone tijden te benutten, blijven we dat platform inzetten.

In gewone tijden leveren een ruime twintig concerten per jaar door het hele land naast de gewone repetities veel tijd voor gezelligheid en gezamenlijke avonturen naast het zingen. Dit sociale aspect wordt verder versterkt door een jaarlijks koorkamp in Niezijl of op aansprekende locaties zoals Schiermonnikoog. Zodra de regels het toelaten worden dergelijke muzikale en sociale uitjes georganiseerd.

De onmisbare rol van ouders is al eerder in het beleidsplan aangestipt. Dit begint bij het thuis oefenen, gevolgd door halen en brengen naar optredens en tenslotte bij organisatorische aspecten van de koorschool. De onderlinge verwachtingen en afspraken over repetities en uitvoeringen vanaf probationersfase worden in een probationersbrief uitgelegd. Daarnaast is optimale communicatie met ouders en choristers via app en mail geschikt om afspraken concreet te maken en daardoor te onderhouden. Meer overstijgend worden afspraken via nieuwsbrieven en ouderavonden gemaakt en teruggekoppeld. Terwijl het op zich al motiverend is om de eigen dochter en het koor in staat te stellen mooie muziek te laten klinken, is er ook oog voor ouders zelf. Het organiseren van een jaarlijkse muzikale High Tea is bijvoorbeeld niet alleen een investering in het koor, maar ook bedoeld als gezellige happening voor de ouders die meehelpen. Zo kan ook het brengen naar een

uitvoering een gelegenheid zijn om andere ouders te leren kennen en het samen organiseren van een eigen RGC concert naast inspannend ook gezellig zijn.

Voor de inzet van ouders bij de koorschool wordt een structuur van oudercommissies gehanteerd. Hiervan zijn de PR-commissie en de concertcommissie twee voorbeelden die een grote mate van zelfstandigheid kennen. Beide commissies krijgen een coördinator die initiatieven onderneemt om de artistieke en zakelijk leiders te ondersteunen. Buiten deze vaste commissies wordt regelmatig uitvoerende hulp gevraagd, waarvoor in de probationersbrief en zonodig op ouderavonden wordt geïnventariseerd welke hulp ouders kunnen bieden.